

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مستطابق

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولنور

درج ايديلهين آثار اعاده اولنور

ديره، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياستنامه و بالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه و نه بحث ايدر و هفته ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلى

صاحب و مؤسسلرى :

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

سنه لکى التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۵	۳۵	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

تاريخ تأسيسى

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريليس سئوى
۲۰ غروش فضله آلنير

۱۰ تموز ۳۲۴

— نه اویله اولسون ...

اوتهدن چاینی قاریشدیران صقاللی بر اختیار: — نه که لازم اولاد سنک بواشیر؟ قوجه سنک سوز کچیره مدیکی بر قادیخی حکومت می تربیه ایده جک؟ ملت اخلاقی اولمی . انسانک جبلیتی پاک اولمی . زورله کوزلک اولماز ...

— اما انسان متأثر اولور ...

— راحت ایسترسه که او کده اوطور !!

عالم اسلام مقالات

دولت عثمانیه و فرانسه

— ۱ —

دیپلوماسیده خیلی قوللانیلان تعبیرلردن بری ده تورکیه — فرانسه دوستلغی عنعنه سیدر. همان هر کس بیلور که بودوستلغی ایلاک اول ۱۶ نجی عصر میلادی ابتداسنده، سلطان سلیمان قانونی ایله برنجی فرانسوا آره سنده تکیون ایتمشدی، فرانسه قرالی فرانسوا، تخت حکمداری به اوطوردینی زمان بر مسلمان — تورک پادشاهیله عقد مخادنت ایده جک آدمه هیچ بکزمیوردی. اسپانیالی شارلکنه قارشلی المانیا ایمراطور تاجنه نامزدلکینی وضع ایدرکن، اگر انتخاب اولنورسه، بالفانلردن مظفرانه ایلروله یین مسلمان — تورکر علیه، عظیم بر اهل صلیب سفری آچه جغنی اعلان ایدیوردی. لکن فرانسوانک پاوی به محاربه سنده شارلکن اردوسی طرفدن یکیلوب اسیر دوشمه سی اوزرینه بوتون بو خیالات اوچدی، غائب اولدی؛ وقرالک آناسی لوئیزدوصاوا اوزمانک اک صاحب اقتدار وشوکت حکمداری اولان عثمانلی پادشاهی سلیمان خان قانونی به صیغینه رق موانت استدعاسنه مجبوریت کوردی. بوزماندن اعتباراً فرانسه قرالک ایلچیلری بر قاچ دفعه « درگاه شوکتپناهه » کلوب کیتدیلر؛ « غایت خرسیتیان قرال »، مسلمان تورکرله اتفاقدن یک متفر اولقله برابر، شارلکنک صقیدشیرمه سی اوزرینه، نهایت ۱۵۳۵ سنه سی بر مقاوله اتفاقیه عقدنده مضطر قالدی. مع مایه فرانسوا بو اتفاقنی نصرانی اوروپادن کیزلی طوتارو «دین دشمنی» تورکرله دوستلغنی هیچ بر کیسه به بیلدیرمه مک ایستردی. تورک اتفاقدن فرانسه نک قزانجی یک چوق اولدی. سلیمان قانونینک بیتمز توکنمز نمچه والمان سفر لرله هابسبورغلرک قوت و اقتداری قیریلهرق، فرانسه یی شرق وجنوبندن صقیدشیرن شارلکن ایمرله طور لغنک تضییق خفیفلشدی، فرانسه، ایمراطورلغه الحاق اولنق تهاککه سی آتلاتدی. بوندن باشقا شرقده برسوری پایدار منافع مادیده تأمین ایده بیلدی: فرانسرلر، عثمانلی لیان واسکله لرینک جمله سنده

اجرای تجارت حقنی قزانیدیلر، دیگر دولتلرک کیلری عثمانلی صولرنده آنجق فرانسز بانذیره سیله کشت و کذار ایده بیله جکدی. بو مقاوله ایله فرانسه کندی تبعه سنک مالک عثمانیه داخلنده حریت کامله دینییه سی تأمین ایتدیکی کبی، « مقسامات مبارکه » نک (یعنی قدس شریفده عندالنصارا مقدس عد اولنسان بعض محللرک) محافظه سی خدمت موجب المفخرتی ده) کندی تبعه سنه بخش ایتدیرمشدی؛ ۱۵۳۵ عهدنامه قدیمده مذکور حقوق، بالاخره فرانسه نک، دولت عثمانیه تبعه خرسیتیانیه سنه نوعما بر حق حمایت وصحابت ادعاسنه بیله میدان آچمشدر.

فرانسز منابعندن استخراج اولنان شومعلوماتدن ا کلاشیلیورکه، فرانسز لرله ایلاک تأسیس مخادنت ایتدیکنمز وقت، اولنر بودوستلغنی آرامه به مجبور اولدقلری حالده، دوستلقدن اصل استفاده ایدن یینه اولنر اولمشلردر. فرانسوا قانونی سلطان سلیمان سایه سنده قرالغنی، مملکتنی شارلکن آلندن قورتارمش، واوسته سنه شرقده برنوع حق انحصار تجاری قزانمش، و بوده تیمورمش کبی زواللی تورکرلرک باشنه، شمدی به قدر آتامادقلری قایتولاسیون بلاسی دولامشدر. بو کامقابل عجبا تورکرلر نه قزانمشلر؟ کرک عثمانلی، کرکسه فرانسز تاریخلری بوکا دائر شارلکن قوتنک بر قسمی کندی اوزرینه جلب ایتمکدن غیری برشی کوسترمیورلر، حالبوکه فرانسوا بو وظیفه سی ده مردجه ایفا ایتمه مشدر: سلیمان قانونینک نمچه سفرلردن بریسنده، پادشاه، قرالک حاضرلانبوب یاردمه کلمه سی تکلیف وطلب ایتمش ایکن، عهده وفاسزقله مشهور فرانسوا لیت ولعل ایله وقت کچروب معاونتدن استنکاف ایلش و پادشاهک مخق سرزنشنه اوغرامشدر. بووقعه یی فرانسز مورخی متوفی رامبو (Rimbaud) نقل ایدیور.

خرستیان اوروپا افکار عمومیه سی، باشده، غایت خرسیتیان قرالک امیرالمؤمنین ایله اتفاقنه یک حدتلمش ایدی؛ قرالک بو حرکتی عادتاً نصرانیه خیانت کبی تلقی اولنیوردی. فقط بو « خیانت » ک مادی، پاردلی منافعی یک چابوق تظاهر ایتدیکنندن، دیگر خرسیتیان حکمدارلرده فرانسوانک اثرینه اکتفاده کچیکمه دیلر. حتی بالذات پایا جنابلری بیله، عین حقوق اقتصادی یی استحصال ایچون ۱۵۳۵ قایتولاسیوننه اشتراک ارزوسنی اظهار ایلهدی !!

ایشته بو صورتله بزم زیانمزه، فرانسز لرک، یالکز فرانسز لرکده دکل، بوتون خرسیتیان اوروپانک فائده سنه اولهرق باشلان تورک — فرانسز دوستلغنی، آز چوق فاصله لر ایله، بوکونه قدر دوام ایتمکده در. فرانسه نک تورک دوستلغندن بکلدیکی یک معین و صریح ایکی شی واردر: برنجیسی، شرقده منافع اقتصادی سی تأمین وتوسیع ایتمک، حتی قابله بوتون تورکیه یی انحصار اقتصادی سی آلتنه آلق؛ ایکنجیسی، شرق خرسیتیانلرینی و علی الخصوص قاتولیک مذهبنده اولانلرینی تعلیم، تربیه وحمایه ایده رک و اولنر واسطه سیله فرانسه مدینتی عناصر سائریده نشر وتلقیح ایله یه رک، شرقی برنوع نفوذ وحاکمیت مدنیاسی بویوندروغنه کچیرمک. اشبو مقاصدی استحصال ایده بیلیمک ایچون،

فرانسه . دولت عثمانیه بی، زمان انحطاطنده روسیه و آوستریایه قارشی بر قاج دفعه سیاست و حتی بر دفعه حرباً مدافعه ایله مشدر . لیکن کنسلیسنه ، دیگر جهندن دها زیاده منافع کوستریلدی بی ، در حال ، او عصر دیده تورک دوستلغی هان فدا ایدرک دولت عثمانیه نك تقسیمه روی موافقت کوسترمشدر .

دیدکاریمزک صحتی اثبات ایچون برنجی فرانسوادن اعتباراً تورکیه - فرانسه مناسباتنه عائد بر قاج مهم دوره تاریخیه نك مختصراً بیانی اقتضا ایدر . فرانسوادن صوکره ، تورکیه - فرانسه مناسباتنده اک کوزه چاریان دورلر ، سلطان محمود اولک بلغراد معاهده سنی عقد ایتدیکی هنگام ایله برنجی ناپولیون و اوچنجی ناپولیون عصرلری ، برده یونان و مصر مسئلهلری زمانیدر .

سلطان سلیمان قانونی زماننده اتفاق و مخادنتک مستعدیدی فرانسه قرالی ایکن ، اون سکنجی عصر میلادیده امر برعکس اولمشدر . قره مصطفی پاشانک ویانه ایکنجی محاصره سندن مغلوباً رجعتدنبری ، موفقانه ایلروله یین آوستریا لیلره مقابل ایچون ، آرتق تورکلردرکه فرانسزلردن یاردم بکارلر . باخصوص بویوک پترونک ممالک واسعه سنی اصلاح وتنظیم ایدوب قره دکری تهدیده باشلامه سندن اعتباراً ، دولت عثمانیه نك حیاته قصد ایدن دشمن ایکیشمش اولدینندن ، سلطانلر ایچون فرانسه دوستلغنک قیمتی ده او نسبتده آرمشدر . فقط فرانسه ده دولت عثمانیه نك تهسکه عظیمیه معروض بولماسندن پک متأثردر : اگر آوستریا جاساری یاخود روسیه چاری ، سلطانک یرینه قائم اولورسه آرتق فرانسه نك اوپارلاق شرق تجارتنه اوغورلر اولسون ! بونی پک ای تفرس ایدن ودرسای حکومتجه ، شرق حقنده واضح بر مسلک سیاسی تقرر ایدر : مادام که فرانسه نك شرقده عظیم منافع تجاریه سی موجود اولوب شرق اسکلهلری فرانسز تجارتنک همان همان یدانحصارنده بولنیور ، بو حالد ، فرانسه شرقده حال حاضری (Statu quo) بی محافظه ایتلی ، و ممالک شاهانه نك دول سائر طرفندن ضبط واستیلاسنه ممانعت اولنمایدر . بو مسلک بلاخره محافظه تمامیت ملکیه عثمانیه « نامیله کسب اشتها ایدن اساس دیپلوماتیکیدن باشقه برشی دکلمر . ممالک عثمانیه ، روس و آوستریا لیلرک قولای اولانور برشکاری اولماق ایچون روسیه و آوستریا جوارلرنده واقع لهستان واسوچ کبی بالنسبه ضعیف دولتر زیانه توسعله کسب اقتدار ایتمه ملیدرلر . بونکچون ودرسای حکومتی شرقک اشبو ضعیف دولترنجی ، یعنی اسوچ ، لهستان و تورکیه بی برلرینه روابط اتفاقیه ایله باغلا یه رق ، شرقک قوی دولترلرینک یعنی روسیه و آوستریانک تعرضلرینه قارشی متفقاً مدافعه ایتد بولنلرینی ایستر . ۱۸ نجی عصرده فرانسز دیپلوماسینک (فلاسیق اتفاق تعیر ایتدیکی ، آرقده فرانسه اولمق اوزره ، اسوچ ، لهستان و تورکیه نك ، روسیه و آوستریایه مقابل اتفاقلیدر .

روسیه و آوستریانک لهستان حقنده کی آمال استیلاجویانه لرندن نشأت ایدن « لهستان وراثتی محاربه سی » ، باشلانجی اثناده فرانسه خارجیه ناظری قاردینال فلوری (Fleury) ، استانبولده مقیم ایاجیسی

مارکی دو ویلنوو (villeneuve) واسطه سیله روسیه نفوذینک توسعی دولت عثمانیه جهده مضر اولدیغی دیوان هایونه ایضاح ایدرک ، دولت عثمانیه بی حرب مذکورہ تشریکه اوغراش-یوردی . لیکن حکومت عثمانیه اشتراک حربه وعد موافقت ویرمزدن اقدام فرانسه قرالی اونبشنجی لوثی نك محرر بر ، قاوله اتفاقیه وضع امضا ایله مه سنی طلب ایدوردی . یالکنز برنجی فرانسو او فاسزلقرلندن دکل ، صوکره کلوب کچن فرانسز حکمدارلرینک ده متادی ایکی یوزلیکلرندن جانی یا تمش دیوان هایونک بو قدرجک اولسون بر درایت سیاسی کوسترمه سنی بیله چوق کورن فرانسز مورخلری ، محرر بر مقاوله طلبی فکرینک اهتدا ایتش بر فرانسزدن ، تاریخجه ای معروف بونوال زاده احمد پاشادن صدور ایتدیکنی ادعا ایلرلر . قاردینال فلوری « روماکلیسانک اک عالی بر منصبی حائز ذاتک عثمانی صدر اعظمک اسمی یانه وضع امضا ایله ماسی جائز اوله یه جفندن » بویله بر معاهده محرره نك تعاطیسنه راضی اولمادی . تعصب و شریفانله ادرتیلن مقصد حقیقی ، حرکات آتیده دها سربست بولونه بیلمکدی . آرتق آوستریا حاکمی فردینانک صدر اعظمه برادریم دیه خطاب ایتدیکی دورلر کچمش اولدیغندن ، روسیه نك آوستریا ایله لهستان و تورکیه علیهنده اتفاقلری ، باب عالیجه ، معلوم اولور اولماز ، معاهده نامه استحصالنده دها زیاده اصرار اولمیه رق ، فرانسه نك ارزوسی دائره سنده روسیه یه اعلان حرب اولمشدی .

روسیه نك متفق آوستریا ، ابتدا ، صرف وقت قزاق ایچون ، مافی الضمیرینی اخلا ایدوب محاصمین آراسنده توسطدن فلان بحث ایدرک دیوان هایونی بر مدت آلداندیسه ده حاضرلنی تمام اولور اولماز ، اوده دولت عثمانیه ایله حربه کیرشدی . لیکن دولت عثمانیه ، کرک روسلره ، کرکسه آوستریا لیلره قارشی بو سفر موفقیته حرب ایدوب متوالی مظفریتلره نائل اولدی . انشای حربده فرانسزلرک دولت عثمانیه یه ماده هیچ بر فائده لبری طوقونمادی ، حتی کنسلیلری لهستان وراثتی محاربه سنی نهایت ویره رک ، ویانه معاهده سیله صلحه راضی اولدقلری کبی (۱۷۳۸) دولت عثمانیه نك ده آرتق مصالحه ایتمه سیچون ایاجیلری ویلنوو ی نزد حکومتده اجرای تأثیره مأمور ایتدیلر . حالوکه اردوی عثمانی بلغراد قلعه سنی استرداد ایتمکسزین صاحی ایسته میوردی .

مع مافیه ویلنووک تورکلره اک بیوک خدمتی ایشته بو اثناده طوقونمشدر : مارکی دو ویلنوو دبدبلی بر آلا ی ایله ۱۷۳۹ سنه سی مایسنده استانبولدن قالقوب اردوی هایونه کلدی . صدر اعظم و آوستریا قوماندانی آراسنده صاح سمسارلنی ایدرک طرفینه ۱۷۳۹ ایلول تاریخلی بلغراد معاهده نامه سنی امضالاتیدردی . واقعا بلغراد معاهده سی ، عبدالرحمن شرف بکک دیدیکی کبی « عصر محمود خان یی ترین ایدن وقاعدن اولوب آوستریا دولتجه حکمی برنجی پترونک پروتده عقد وقبوله مجبور اولدینی معاهده معلومه حکمنه معادلدر » : آوستریا سلطانه صربستانی ، افلاق صغیری ، اورسوایی

برسر امت شما را، ان شاء الله نکرده بود چرا امروز باحوال عالم اسلام نظر امعان نمی کنید. چرا امروز از پریشانی اسلام خبردار نمی باشید. آنچه دلسوزیکه از سه صد میلیون فضله عالم اسلام بدرکه اسفل سافلین افتادند و در شاهراه مدنیت از کافه نوع بشر در عقب ماندند. از راه علم و ترقی دور افتادند. روزی عالم بودند امروز جاهل، روزی غنی بودند امروز کد، روزی حاکم بودند امروز محکوم، روزی مرقی بودند امروز متدنی، روزی پیرو شرع شریف بودند امروز پیرو نفس شهوانی، روزی عزیز بودند امروز ذلیل، روزی صاحب ملک و وطن بودند امروز مهاجر ملک و وطن می باشند. آیا باین گونه سفالت و بدبختی مامسلمانان چه باعث شد؟

حضرت ذوالجلال اکرم در کلام عظیم الشان خود، حضرت پیغمبر با احادیث شریفه خود این گونه ذلت و مسکنت ما مسلمانان را خبر نداده بود. حضرت خدای عز و جل در نزد خود دین و ملت معظم و مکرم اسلام و اسلامیت گفته، حضرت پیغمبر اسلامیت در کافه امور بشرعالی خواهد شد و هیچ چیزی و کاری در بالای اسلامیت و مسلمانان عالی نخواهد شد فرموده بود..

چرا امروز احوال ما مسلمانان برعکس خبردادی خدا و رسول می باشد؟ در هر جا مسلمانان در حالت حقیری و ذلیلی می باشند. و در میانه کافه اقوام بشر مسلمانان پس مانده و در هر جا اسیر و محکوم دیگران می باشند. از شرق تا غرب، ان ممالک جنت فزای اسلامی پامال حقارت دیگران می باشد. ان وطنهای عزیز اسلامیکه در تحت اسارت دیگران می باشد، قلم از نوشتن آنها و تعداد کردن آنها حیا خواهد کرد. و نیز نوبت تهدید بدین مقد سهارسیده از هر طرف انعقادات و اجتماعات کرده در فکر تعرض دنیا و ایمان ما می باشند. آنچه مظلوم روزهاست که بر سر ما مسلمانان می باشد و علما؛ اصلا در تفکر سلامتی اسلام نمی باشند.

ای علمای محترم! آیا این روزهای سیاه مامسلمانان بر فرموده خدا و رسول مطابقت؟ آیا این صفحات مظلوم مطابق خبر داده خدا و رسول است؟ البت بصدا البت که این حیات گذران ایروزی ما مسلمانان خلاف و عکس ان بشارتهای معلاست. ای سبب چیست که بخلاف ان بشارتها بدین درکه سفلی افتادیم. باعث این گونه مذلت چیست؟ باعث این گونه اسارت چیست؟ باعث این گونه تدنی چیست باعث این گونه سفالت چیست؟ چیست این روزهای سیاه ما چیست؟ هیچ شبهه بان نیا و ریم که سبب و باعث اول تدنی اسلامی؛ علما می باشند بدین گونه گرفتاری لایعد و لایحصى اسلامی باعث اول علما می باشند حق نالیدن از کس و از دیگران نداریم. زیرا که علما وارث پیغمبرند. باید که کار شانرا با اثران حضرت فخر عالم مطابق و موافق نمایند. مع التأسف بصد هزار محال اعتراف کرده می شود که علمایان معاصر در سلامتی عالم اسلام بان اثر مبارک اتباع نمودند. منافع خود را بمنافع عمومی اسلامی ترجیح نمودند. اصلا در تفکر مسعودیت اسلامیت نشدند. و حال آنکه حضرت پیغمبر اخرا الزمان وقتا که من طرف الله

و حق تورکک هروز ضبط ایتدکاری بلغرادی بیله ترك واعاده ایلوردی. کرچه معاهده نامه نك تعیین ایتدیکی مدت صلح یکر می سنه دن عبارتدی، اما معاهده نامه نك نتایجی بو کونه قدر پایدار قالمشدر: آوستریا، کچن سنه کی بوسنه و هرسک التحاقه قدر، بلغراد معاهده نامه سنك چیزدیکی حدود دن جنوبه کچه مه مشدی. «آوستریانک تورکیهیه مقابل تعرض حرکتی، اوزون بر مدت ایچون، فرانسه الیه طور دیریش ایدی.» روسیه ده، ینه مارکی دووینوو و ساطیله همان هیچ برشی قزانه مقسزین عقد صلح ایتدی. صوکره وینوو، تورکیه نك روسیه و آوستریایه مقابل موضعنی تمامیه تأیید و تقویه قصدیه ۱۸۴۰ ده تورکیه - اسوچ اتفاقنامه سنی عقد ایتدیدی.

فرانسه حکومتک و او حکومتک جدا مقتدر و فعال ایلچیبی مارکی دو وینوو ۱۸ نجی عصر میلادی اورطه لرنده، دولت عثمانیهیه تأمین ایتدیکی منافع عظیمه نی انکار ممکن دکدر. لکن بو بویوک خدمتک عثمانیلر قلمبنده، حسیات سائر ایله ممزوج اولمیان بر حس شکران ادامه ایده بیلمه سیچون سمساریه نك او قدر فاحش اولمه مه سی لازمدی. مارکی دو وینوو مباحثیلغندن فرانسه نك نه لر قزانش اولدیغنی اکلامق ایچون ینه بر فرانسه نك یازد قلمی اوقویه لم: «سلطان، وینوو خدمت عظیمه سنه مکافه»، فرانسهیه اولجه ویریش اولان قایتولا سیونلری تجدید و تکمیل ایلهدی: فرانسه تجارلرینک امتیازات تجاریه لری تأکید و توسیع اولوندی. شرق اوزمان بزم ایچون عظیم بر مستملکه حاله کچدی؛ فوق العاده نافع شرائط داخلنده بزم محصولات و معمولاتمزی آلهرق کندیسنگینی ده کوندیوردی. فلسطینده کی معابدک جمله سی، اورتودوکس لک ادعاسنه رغماً، لاتینلر النده بر اقلدی. حاصلی ۱۷۴۰ قایتولا سیونلری، حالا سلطنت عثمانیه ده ساکن فرانسه لک قانون خصوصیدر. [*] فرانسه لرله اشبو منافع عظیمه بیله کافی کلیوردی. اولر بر آز مههم، فقط ده عظیم ارزولر بسلیورلردی: «فرانسه سفیری، سلطانک مشاوریدی، نوعاً وزیر اولی ایدی؛ دیدکاری کی «خرستیانلرک وزیر اعظمی» عادتاً پادشاهک و کیلی ایدی. بو شرائط داخلنده تورکیه نك تربیه جدید سنی موفقیتله ایلرولتمک امید اولونا مازمیدی...»

آ. ی

[*] E. Driault-questur D' Orient P. 49-50

بخارا علمای محترمه سنه آچیق مکتوب

ای حضرات علمای بخاری! ای وارث حضرت پیغمبر مدنی! ای احفا دعلی قوشچی، اولوغبک، فارابی، ای جانشین معدن علم اسلامی!

ایا تخطر می کنید که حضرت پیغمبر بشمایان چه تعلیماتها داده بود وجه امانتها سپرده بود. ایا تعلیم و تربیه کردن اسلام را با شما فرموده بود. ایا مادی و معنوی مسئولیتها اسلام را با شما میامان حمل نکرده بود.